

## PRACOVNÝ PREKLAD!

(preložil Adam Sýkora – ? 12. 2000)

### CÆREMONIALE EPISCOPORUM

#### HLAVA VII.

#### POHREBY KTORÝM PREDSEDÁ BISKUP

##### ÚVOD

**821.** Je veľmi vhodné aby biskup, **pretože je ohlasovateľom viery** a služobníkom útechy, predsedal, ak je to možné, pohrebom ktoré sa konajú za veľkej účasti ľudí, najmä keď sa pochováva zosnulý biskup alebo presbyter.

**822.** Na slávenie pohrebu sa pripraví toto:

a) *V sakristii alebo na vhodnom mieste:*

posvätné rúcha pohrebnej farby:

— pre biskupa: alba, štóla, pektorál, pluviál na procesiu a slávenie Božieho slova, kazula na omšu, jednoduchá mitra, pastorel;

— pre koncelebrantov: rúcha na omšu;

— pre diakonov: alby, štóly, (dalmatiky);

— pre ostatných posluhujúcich: alby alebo iné zákonne schválené rúcha.

b) *V dome zosnulého:*

— Rímsky rituál;

— kríž, ktorý sa poniesie v procesii a svietniky;

— nádoba s požehnanou vodou a asperzóriom;

— turibulum a navikula s **tymiánom** a lyžičkou.

c) *V presbytériu:*

— to čo je potrebné na slávenie omše alebo na slávenie Božieho slova.

d) *Blízko miesta kde bude položená rakva:*

— veľkonočná svieca;

— to, čo je potrebné na obrad odporúčania, ak sa to neprinesie v **procesii** z domu zosnulého.

**823.** Pri slávení pohrebu, okrem rozlíšení vyplývajúcich z liturgickej úlohy a z posvätného rádu a okrem pôct, ktoré podľa liturgických zákonov patria občianskym vrchnostiam, sa nemá uprednostňovať nijaká súkromná osoba alebo spoločenské postavenie ani v obradoch ani vo vonkajšej okázalosti.\*

Je chvályhodné zachovať zvyk položiť zosnulého podľa toho **akú úlohu mal v** liturgickom zhromaždení. Teda ordinovaného služobníka tvárou k ľudu, laika tvárou k oltáru.\*\*

**824.** Pri slávení pohrebu treba vo všetkom zachovať vznešenú jednoduchosť. Je teda chvályhodné položiť **rakvu** na dlažbu a blízko rakvy postaviť veľkonočnú sviecu. Na rakvu sa položí evanjeliár alebo kniha Svätého písma alebo kríž. Ak je zosnulý ordinovaným služobníkom, podľa miestnych zvykov, môžu sa položiť aj insígnie vlastné jeho ordinácii.

Oltár sa neozdobuje kvetmi. Organ a iné nástroje sa dovoľujú iba na udržanie spevu.

##### OPIS OBRADU

**825.** Najmä keď sa koná pohreb iného biskupa, s prihliadnutím na miestne zvyky a podľa okolností, treba uprednostniť prvý typ pohrebu predpokladaný Rímskym rituálom, ktorý pozostáva z troch zastavení s dvoma **procesiami** medzi nimi. V tom prípade je chvályhodné ak biskup predsedá aj zastaveniu v dome zosnulého a prvej **procesii**.

Ak biskup sám nepríde do domu zosnulého a toto zastavenie sa bude konať, vykoná ho jeden z presbyterov ktorému to prislucha; biskup čaká v kostole pri katedre alebo v sakristii.

\* Porov. II. vat. koncil, *Sacrosanctum concilium*, č. 32; a tiež Pohrebné obrady, *Úvod*, č. 20.

\*\* Tvárou obrátenou k ľudu znamená že hlava je smerom k oltáru a nohy smerom k ľudu. Pozn. prekl.

**826.** Keď biskup predsedá zastaveniu v dome zosnulého a procesii ku kostolu, na vhodnom mieste si oblečie albu, pektorál, štólu a aj pluviál pohrebnej farby a vezme si jednoduchú mitru a tiež pastorál. Koncelebranti, ak budú pri omši, oblečú si už od začiatku predpísané rúcha.

Diakoni a posluhujúci si oblečú svoje rúcha.

**827.** V dome zosnulého biskup prívetиво pozdraví prítomných a vysvetlí im útechu viery. Potom sa, ak je to primerané hovorí vhodný žalm rezponzoriálnym spôsobom. Potom biskup odloží pastorál a mitru a **do**dá vhodnú modlitbu z tých ktoré sú v Rímskom rituáli.<sup>140</sup>

**828.** Ak je prenesenie zosnulého do kostola s procesiou, prvý spravidla kráča turifer s dymiacim turibulom, potom posluhujúci s krížom medzi dvoma akolytmi ktorí nesú svietniky, potom klerici a diakoni, oblečení v reverende a superpelícií, presbyteri, oblečení vo vlastnom chórovom odevu, potom koncelebranti, ak budú, a biskup s mitrou a pastorálom sprevádzaný dvomi diakonmi a napokon posluhujúci pri knihe a pastoráli idú pred rakovou.

Zatiaľ sa spievajú žalmy, alebo iný vhodný spev podľa noriem Rímskeho rituála.<sup>141</sup>

**829.** Ak nebude zastavenie v dome zosnulého, biskup alebo jeden z presbyterov vykoná pri bráne kostola všetko ako je vyššie v dome zosnulého.

**830.** Na vstup do kostola a na začiatok omše, je spravidla jediný spev, ako je v misáli; ak si to však vyžaduje zvláštna pastoračná okolnosť, môže sa pridať jedno z rezponzórií, ktoré sú v Rímskom rituáli.<sup>142</sup>

**831.** Biskup, keď príde k oltáru, odloží pastorál a mitru, uctí si oltár a, **ak je to vhodné**, incenzuje ho. Potom prejde ku katedre kde odloží pluviál a vezme si kazulu. Biskup môže, ak sa to zdá vhodnejším, odložiť pluviál a vziať si kazulu keď príde k oltáru ešte pred tým ako si ho uctí.

Medzitým sa zosnulý položí na vhodné miesto pred oltárom do pozície jemu primeranej, ako je povedané vyššie v č. 823.

**832.** Pohrebná omša sa celebruje spôsobom zvyčajným pre všetky **ostatné** omše. V Druhej a Tretej eucharistickej modlitbe sa pridajú vlastné príhovory.

**833.** Po modlitbe po prijímaní, i keď biskup necelebroval, alebo, ak eucharistická obeta nebola na tomto mieste, po skončení liturgie slova, biskup, oblečený buď v kazuli alebo v pluviáli, prijme mitru a pastorál a prejde k rakve, kde sa postaví tvárou k ľudu, pri ňom je diakon a posluhujúci so svätenou vodou a kadidlom, koná sa obrad posledného odporúčania a lúčenia.<sup>143</sup>

Ak je však hrob v samom kostole, je vhodné tento obrad konať pri hrobe. Vtedy je procesia a počas nej spev ako je v Rímskom rituáli.<sup>144</sup>

**834.** Biskup stojí pri **rakve**, odloží pastorál a mitru, prednesie výzvu: *Kresťanským pohrebom*, alebo inú podobnú. Všetci sa primeraný čas v tichu modlia. Potom biskup pokropí a incenzuje telo. Zatiaľ sa spieva *Svätí Boží* alebo iné rezponzórium ako je v Rímskom rituáli. Pokropenie a incenzácia môžu byť aj po speve. Potom biskup povie modlitbu: *Dobrotivý Otče do tvojich rúk*, alebo inú vhodnú modlitbu.<sup>145</sup>

**835.** Ak sa telo zosnulého odnáša z kostola na cintorín, biskup počká pri katedre kým telo odnesú z kostola, alebo sa hneď vráti do sakristie. Ak však biskup sám sprevádza pohrebný sprievod, koná sa procesia ako pri prvom zastavení a môžu sa spievať žalmy a antifóny ako je v Rímskom rituáli.<sup>146</sup>

**836.** Keď prídu na cintorín, biskup, ak je to potrebné, požehná hrob. Odloží pastorál a mitru a povie modlitbu ktorá je v Rímskom rituáli, ak je taký zvyk, pokropí a tiež incenzuje hrob a telo zosnulého.<sup>147</sup>

<sup>140</sup> Porov. Rímsky rituál, Pohrebné obrady, č. 33-34; 167-169. (Čísla sú podľa typického vydania. Zatiaľ č. 33-38; 83-84 – ostatné modlitby zatiaľ chýbajú. Pozn. prekl.)

<sup>141</sup> Porov. *Ibidem*, č. 35.

<sup>142</sup> Porov. *Ibidem*, č. 37 a 47; 187-191.

<sup>143</sup> Porov. *Ibidem*, č. 46.

<sup>144</sup> Porov. *Ibidem*, č. 50; 166.

<sup>145</sup> Porov. *Ibidem*, č. 46-48; 183-192.

<sup>146</sup> Porov. *Ibidem*, č. 52; 157.

<sup>147</sup> Porov. *Ibidem*, č. 53; 193-195.

**837.** Pochovanie je buď teraz alebo na konci obradu, podľa miestnych zvykov. Kým sa telo vkladá do hrobu, alebo v inej vhodnej chvíli, biskup môže povedať výzvu *Všemohúci Boh povolal* ktorá je v Rímskom rituáli.<sup>148</sup>

**838.** Potom môže biskup začať modlitbu veriacich tak, že povie výzvu, diakon prednáša intencie, a uzavrie ju modlitbou *Pane, buď milostivý* alebo inou z tých, ktoré sa predkladajú v Rímskom rituáli. Na konci sa pridá zvolanie *Odpočinutie večné*, a môže byť nejaký spev, podľa miestnych zvykov.<sup>149</sup>

**839.** Ak biskup sám necelebruje, predsedá liturgii slova na katedre a ostane oblečený v pluvíali. Tak isto urobí aj vtedy, ak nebude eucharistická obeta a bude sa konať liturgia slova ako je predpísané v Rímskom rituáli.

Pri konaní pohrebu, či už detí alebo dospelých, podľa iného typu predpokladaného v Rímskom rituáli, biskup sa drží vyššie opísaného spôsobu a to čo je potrebné prispôsobí.

---

<sup>148</sup> Porov. *Ibidem*, č. 55.

<sup>149</sup> Porov. *Ibidem*, č. 56; 196-199.